

Nro. 24.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Írdült Bétsből, Pénteken Mártzius 22 - ik napján
1805 - ik esztendőben.

M a g y a r O r f z á g.

Nagy - V á r a d r ó l, Mártz. 4 - dikén. A' múlt
hónapnak 17 's 18 - dik napjai két derék, és neve-
zetes embereinket ragadák ki az élők' számából.
Az első: T. d ö 's Tudós Hunyadi Imre Ur,
ama' néhai T. Tudós Hunyadi Ferencz'
Debreczeni Superintendens Urnak testvérje, a' ki
is, előbb Derecskei Plébános, azután pedig a' Sz.
Theológiának nem kevés esztendők alatt egyik ér-
demes Tanítója lévén az idevaló Püspöki Szemi-
náriumban, tudománya, 's e' mellett vele szüle-
tett vidám erköltse, a' Papság', és emberiség'
sarkalatos törvényének egy pontig való bétölté-
se, és ezek között mindenek előtt való nyájas, de

A a

ártatlan maga-viselése által megnyerte azt, hogy nem csak élteben, hanem még a' síron túl is szeretették, 's neve áldásban maradjon. Halála történt itt N. Várad mellett Sállyi nevű helységben, a' hová lakását az öfzön által tette vólt, tovább a' Professori hivatalt nem viselhetvén gyenge egélsége miatt. Kinek Professori széke, még az öfzön T. Tudós Miklósi József, ezelőtt Belfenyéri Plébános Urnak adattatott, mindeneknek tellyes megelegetésével.

A' második: Orvos Doetor, Dudek Joákim Ur, a' ~~ki~~ életének 55-dik esztendejében meghólt. Orvosi hivatalát, annak tökéletes értése mellett, olly buzgóan viselte, hogy mindeneknek bizodalját az elégségig megnyerte. Ötet valóban méltán sajnálhatja a' Váradi Publicum, nem csak mély Tudományáért, és a' betegek körül való szorgalmatosságának tökéletességéért, hanem azért is; hogy illy népes, és nagy hírű nagy Városban Orvossaink kevés számmal vannak. Fogyhatatlan Érdemét az is neveli, hogy az itten felépítendő Szülő háznak költségeire, a' többi között, tizen nyolcz ezer forintokat hagyott. — Nyúgodjanak békességben!

Szabad álláson, Mártzius' 2-dikán. A' mi helységünkben a' halál két nagy sebet ejtett a' múlt esztendőben, midönn September 9-ikén Zabira György, November elsőjén pedig Orvos Doctor Szulykó Jánosunkat vágta ki közülünk; ez utolsót begyógyítja a' mi új Doctorkunk: de az elsőhöz semmi reménység sints, mert Zabirával elvesztettünk ollyan Bibliothekát, a' mellyben midönn hadan néhai Római Sz. Biro-

dalombéli Gróf és Korona őriző **T e l e k i J ó s e f**
 O Excellentiája be ment volna , azt mondotta :
 hogy ez a' Helység V á r o s i Titulust érdemel
 ezért a' Bibliothékaért. Allott ez a' Könyvtár
 Magyar, Deák, Németh, a' régi Görög, és mosta-
 ni, Orosz, Frantzia , Olasz, és Rátz nyelvekenn
 irt munkákból, még pedig válogatottakból. En-
 nek tulajdonosa született Macedóniának Sziatiz-
 ta nevű várossában; az Attya tanult Olasz Ország-
 ban, volt Patikárius és Kereskedő, a' fiát Thez-
 szalonikában taníttatta , ez előtt 40 esztendővel
 Magyar Országba jött kalmár legény fővel, e'
 mellett szüntelen olvasott, különösen **K a l o t s á n**
 a' Káptalanbéli Túdós Pap Urakkal való barát-
 kozás, és az Érseki Bibliotheka által, mind az
 Europai nyelvekben, mind a' Tudományokban, az
 ő pár nélkül való szorgalmatossága által a' bámú-
 lásig sokra ment, a' maga hiti sorfosinak Oskolát
 nyitott, az abból bé vett hasznot könyvekre for-
 dította, magának minden Vallás és Hivatalbeli ,
 Hadi , Papi, és Polgári karban lévő úri emberek-
 ből számtalan barátokat szerzett. Thezszaloniká-
 tól fogva kereftül Berlinig, ide értvén Bukerestet
 's Petersburgot, és a' Németh Országi Univerzitá-
 sokat, (ez utolsókat öreg korában látogatta meg)
 esméretes a' Túdósok előtt a' **Z a b i r a** név. Gö-
 rög nyelven ki adott munkáin kívül sok kézirá-
 sai maradtak, ezek között igen nevezetes a' **The-**
a t r u m H e l l e n i c u m, az az, Konstantzinápoly
 meg vételétől fogva e' világon a' mai időkig élt
 Túdós Görögök életek, 's munkáik, Görög nyel-
 ven. Minden könyveit 's Mappáit a' maga Nem-
 zetének a' Pesti Görög Ekklesiának testálta, a' ki

azt már kezéhez is vette. Testvérje fiát tette örökösének, minthogy nőtelen volt, olly fel tétellel, hogy az ő szukceszszora minden esztendőben, az ő Kapitalissából tartozik a' Bibliotheka' számára száz tallért fizetni, mellyből száz forint a' Bibliothékáriusé: 50 forinton pedig a' leg jobb könyvek vásároltatnak, de nem haszontalan Románok. — Nyugodjanak tsendessen az én kedves Baratom hamvai, már nints szüksége az Anglus nyelvre, mellyet a' múlt az esztendőben kezdett tanulni.“

* * *

A' tavasznak kezdetével a' M. Kurirnak egy igen érdeemes olvasója, egy igen nevezetes mezei gazdasági jegyzés által akarta az itt következő levélben a' haza béli Gazdákat figyelmetessé tenni: — „

„U n g v á r r ó l, Martz. 2-kán. A' tsekély termésnek és szük esztendőknek több okai közül, én a' tserebogárnak pondrójat (larváját) eddig való tapasztalásaim szerént, egy fő okának találom és gondolom lenni. Ez, egy föld színe alatt lévő fél kifújnyi hoszszúságú, fejér testü, és fekete fejü pondró, vagy hernyó (mert féregnek nevezni azt a' Természeti Historia nem engedi). Ez a' több Insectumoknak hernyói (larvai) között leg ártalmasabb; mind azért, hogy a' föld alatt bujkálván, minden vállogatás nélkül minden plántáknak gyökereiket megrágja, megeszi; mind pedig azért, hogy ennek élete, a' larva, pondró, vagy hernyó képe alatt nem egy hónapig, mint más káposzta - vagy fa - hernyóknak, hanem egész négy esztendőig tart, a' melly idő alatt télen nyáran a' föld alatt tartózkodván, a' plántáknak gyökereivel

él, 's ezeknek nemei között semmi vállogatást nem tévén, a' buzának, rozsnak, árpának, zabnak, káposztának, salátának, répának, sőt a' gyenge fátskának is gyökereiket, elrágja; 's a' száma véghetetlen lévén, a' szántóföldekben és rétekben sok kárt okoz. A' mezei gazdák látják ennek temérdek fokaságát a' szántáskor az eke után, és kapáláskor a' kapa után, de ártatlan feregnék (mint ök nevezik) tartván azt, ügyet sem vetnek rá; 's tsak a' történet kevesíti valamit, p. o. ha a' szántóvas némelyeknek fejeket szegi, vagy az ökör, ló, 's ember, lábaival rá hágván a' bélit kinyomja, vagy pedig ha a' kapa 's eke után leselkedő feregélyek, tsókák, varjak, és verebek, felkapkodják. Ha ehhez még az emberi szorgalmatosság is hozzá járulna, fokát el lehetne a' plántáknak ezen veszedelmes ellenségeik között puszttítani. De leg jobb ennek az annyát a' tserebogarat puszttítani, megölni: azért, mert ha megmarad, noha az élete egy hónapnál tovább alig tart, még is minden anya leg alább ezer tojást hágy a' földben maga után, a' mellyekből a' leirt ártalmas pondró leszen.

„Az én jegyzésem szerént leg alább itten a' mi környékünkön az 1800-ik esztendőben jelent vólt meg tserebogár képében ez a' pondró: a' melly szerént a' jövő Aprilisnek vége felé és Majusnak elején, úgymint az ötödik esztendőben, kellene annak ismét tserebogárrá változni. Tserebogár korában leg inkább a' tser- és tölgy-fáknak a' levelét vesztegi, a' honnan is tserebogárnak neveztetik; de nem veti meg ezek mellett a' szöllő és egyéb gyümölcs fa leveleket is. Hogy ekkor nem annyira ártalmas, mint pondró korában, rövid éle-

tének lehet köszönni. Midőn fajzását akarja végezni, az erdőkről seregestől a' mezőkre, rétekre, és szántóföldekre takarodik, a' hol tojását a' földben hagyván, az anya, hímestől egygyütt megdöglik.

„Ezen előadásból tehát által lehet látni, hogy a' mezei gazdáknak valamint a' hernyónak a' gyümölcshártyákról való leszedetéseken, úgy a' tserebogaraknak elpusztítottatásokon is, nem kevesebb szorgalmatossággal, mingyár eleinten, minekelőtte még tojásaikat letennék, rajta kell lenniük. —

Megjegyzésre méltó ezen pondrónak természetéről még az is, hogy az utolsó nyaran, midőn tserebogárrá akar változni, fajzásban, szaporodásban telvén ideje, semmi kárt nem tesz a' föld alatt.

Portugallia.

Lizbonából, Febr. 5-kén. Az itt lévő Anglus Követ Fitz-Gerald úr, ilyen nyilatkozatazt tett a' mi Status - Ministerünknel Arujó úrnál: — „

„Ha a' Portugallus nemzetet oly igen nem betsülném, talám emlékezetem sem tettem volna a' Spanyol Ministernek a' Békeffég Fejedelmének azon hirdetéséről, a' melly a' Lizbonai Ujságban ilyen felyülírás alatt kijött: A' Békesség Fejedelmé által kiadott Manifestum. Hanem, minthogy egy derék nemzetnek jó indulatját, a' mellyet az én nemzetem is betsül, fenntartani kívánom: szükségesnek tartom protestálni az ellen, hogy az a' megvettetésre méltó irás a' Lizbonai Ujságban kihirdettetett. Külömben mit itélne a' világ arról az Anglus Ministerről, a' ki ilyen

mutskolódásokat egy hirdetésben halgatással elnézhetne. Ha én ezeket halgatásba menni engedném, nem magam adnék-é alkalmatosságot arra a vélekedésre, hogy azok a vádak, a melyek az én nemzetem ellen azon írásban találtattak, talám valósággal úgy lehetnek. Az Anglusok hagynák-é hadifogjaikat éhséggel meghalni; vagy pedig önkényszeritenék-é azokat önnön hazájok ellen fegyvert fogni? Ha Spanyol ország siratni kéntelenítetik azon szerentsétlen hajóseembereinek elveszéseket, a kik egy felvetődött Fregáton oda lettek: e' tsakugyan nem egyébnek, hanem egy oly rendelkezésnek következése vólt, a melyre az Anglus Országglófszéket a környülállások kényszerítették. Higygye-meg az Ur, hogy magok az Anglusok is egyenes szívüséggel fájlalják ezt a szerentsétlen történetet. Sziveinkben visellyük mi ezen kedvetlen történetnek szomorú gyászszát, és vérünk által is örömeft vizsza adnók azoknak a feláldoztatott embereknek életeket. Én parantsolatot várok Királyomtól az eránt, hogy mi tévő légyek azoknak példás meg-büntettetődésekre nézve, a kik egy ilyen mutskolodó irást minden kétttség nélkül a Portugalliai udvarnak tudta nélkül kiadtanak."

S p a n y o l O r s z á g.

Madridból Febr. 5 dikén. Az apróbb tengeri-tsatázások közöttünk és az Anglusok között minden napiakká váltak. Tartunk, hogy a nagyobbak is nem soká elkezdődnek. Legközelébről a Ferróli öbölben eshetik valami efféle fontos tengeri ütközet, minthogy itt minden igyekezettel azon iparkodik az egygyesült Frantzia és Spanyol hajós sereg, hogy a kikötőhely szája előtt olálko-

dó Anglus hajókat, a' mellyek ezen kikötőhelyet az Admirál Cochrané vezérlése alatt már néhány hónapoktól fogva bészárva tartják, onnan elmozdithassa, 's maga azután a' szabad tengerre kievezhessen.

Közelébről két Anglus Linea hajók eveztek bé egy Fregáttal egygyütt a' Gibraltári tenger szorossan, a' mellyekről azt tartják, hogy az Adm. Nelson vezérlése alatt lévő hadi erőnek erőfítésére küldettettek, a' mellyre annyival nagyobb szükségé láttatik lenni Admiral Nelsonnak, hogy a' Touloni Fr. hajós seregnek minden mozdulasaiból azt hoztak-ki az Anglus Admirálisok, hogy a' Frantziák egész erejeket arra fordítottak, hogy a' magok kikötőhelyeikben készen álló Spanyol hadi hajókkal egygyesülhessenek, 's azután ő vélelek egy kézre dolgozhassanak, a' melly egygyesülés, a' Ferroli kikötőhelyen kívül még a' Kadixi és Karthagenai öblökben eshetne meg mostanság leg könnyebben.

Madridből, Febr. 18-kán. Az Anglusok plánuma valósággal a' vólt a' mult Januarius' vége felé, hogy Gibraltárra véletlenül rá üssenek, a' mellynek alkalmatosságával titkon belőlről is segítettvén, szárazon vizen egyszerre kellett volna véghez menni a' dolognak. Hanem rész szerént az Anglusok vigyázósága, rész szerént pedig az, hogy a' fárga hideg által megölettetett őrző sereg' helyibe, ujj seregek érkeztek, gátat tettek. Ugy itélt a' Spanyol Országglószék, hogy egy ily bizontalan kimenetelü próbatétel fokkal többbe kerülhetne, mint érdemelné, noha annyiban, hogy a' fok elfogatott Spanyol kereskedő és egyéb ha-

jokkal a' Gibraltári tengeröböl most csak nem egész-
 szen tele van, a' nyeresége a' Spanyoloknak ezen
 alkalmatossággal nem tsekély lehetett volna.

M a l a g á b ó l, Febr. 10-kén. Ez a' vala-
 ha virágzó város éppen olyan most, mint ha a'
 leg kegyetlenebb ellenség hagyta volna ide, mi-
 nekutánna mindenéből kipufztította. Most már a'
 szüntelen tartó esőzések következtek-be, a' mel-
 lyek minden országútainkat elborítván, ha akarna
 sem jöhetne hozzánk terhes szekér. Pénzünk nem
 lévén, semmink nints. Ha valamiben meglege-
 désünket találhatjuk, ez az egy az, hogy a' sárga
 hidegnek, a' mely erre az inségre juttatott, minden
 jelei meg szüntek városunkban.

Frantzia Ország.

P á r i s b ó l, Mártz. 7-ikén. A' Törvényho-
 zó Gyűlés' ülései tegnap bérekesztődtek, a' melly
 ilyen szolennitással ment véghez: —

Három Status-Tanátsosok, u. m. Segür, De-
 loê, és Berenger a' Gyűlésbe bévezettetvén, ahoz
 a' Császár' nevében egy beszédet intéztek. S e-
 g ü r, az orálói székbe felmenvén, így adta elő a'
 dolgot: — „Uraim, midőn a' Császár ezen neve-
 zetes tanátskozásoknak bérekesztetéseket illető vég-
 zéft általunk hozzátok küldötte, ránk bírta egy-
 szersmind hogy adjuk tudtotokra az ő meglege-
 dését, hogy néki mind azoknak a' jóknak vég-
 re hajtásokban, a' mellyeket tselekedni szándéko-
 zott, elősegéllői vóltatok. Ilyen egygyes akarataknak,
 ilyen megegyyező törekedésnek, semmi akadály
 nem elhárítottóhatatlan, semmi jobbítás nem lehe-
 tetlen. Az elmúlt szerentsétlenségek felejdekeny-
 ségbe mennek, a' külömbkülömbféle vélekedések

öfzfe gyalulódnak, a' reménség ujjászületik, a' segedelemre kivántató eszköök gyarapodnak, az erő nevedik, a' közönséges bizodalom, az időnek lépéseit a' tziel felé kéttözteti, az éles elme' projektomait tökéletességre viszi, minden gondolatait valósággá teszi, 's minden teremtményeit állandó lábakra állítja. Az országnak minden szegeleteiről, a' mellynek fundamentomozlopai vagytok, ide gyülekeztetek, azért, hogy bévégezzétek, ditsöfléggé tegyétek, és tsudáljátok azt a' felséges és megillető munkát, azt a' nagy szolennitást, azt a' vallás béli és polgári szent czeremoniát, a' melly úgy látszik, hogy mindent, a' mi tiztelet gerjeszt, a' mi az értelmet felbuzditja, a' lelket felemeli, 's a' mi végezetre a' ditsöflég és vallás egygyesülésekből szármázó minden felséges és szent dolgot, öfzve övedz. Láttatok egy tizteletre méltó Pápát, a' ki önnön virtusaira nézve a' keresztenység első idejébe béillene, kérni az egek' áldásait Napoleonra, az ő gyözedelmes seregeire, és az ő F. Hitvesire, a' kit a' háládatosság már régólta megáldott, és megkoronáztott. Minden hivataloknak, minden rangú és rendű hazafiaknak, 's gyözhetetlen seregeink küldöttjeiknek jelenlétekben fogadtátok el egy Császárnak esküvését, a' ki nem ígérhetett egyebet a' ti ditsöflégeteknek és a' ti törvényeiteknek, a' mellyeknek ujjászületeteséket ő tselekedte, a' lelkiesméret szabadságának, a' mellyet ő állított lábra, azon intézeteknek, a' mellyek az ő lételeket néki közzönik, és végezetre egy birodalomnak, a' mellynek ő vetette meg a' fundamentomát, állandóságoknál, &c. —

Leirvān továbbá Segür a' Frantzia Finan-
tzia' jelenvaló virágzó állapotját, azután így foly-
tatja szavait: — „

„Ilyen tündöklő környülállások között kön-
nyen származhatott volna nállunk valamely ne-
mes nagyravágyás, 's könnyen is munkába véte-
tődhetett volna az. Egy vitéz, a' kinek mindenütt ki-
sérője volt a' szerentse, természet szerént újj gyö-
zedelmi kofzorokkal ketsegtethette volna magát:
midön ellenben Napoleon, a' maga indulata-
in erőt vévén, mérséklettséggel békefféget ajánl.
Mi, a' kikre bízva vólt, hogy az ő levelét, a' mel-
lyet az Angliai Királyhoz küldött, véletek közöl-
lyük, láttuk, melly mélyen megilletődtek az ál-
tal a' ti sziveitek. Ah! ha tsakugyan folyni kell
tehát még a' földön és tengeren a' vérnek: ez a'
levél örök mentségül szolgál azért nekünk,
&c. &c. —

Azután a' Gyülés üléseinek berekesztetési-
ről szóló Császári Dekretomnak olvasásához fo-
gott Segür, a' melly a' következő kevés sza-
vakból állott: — „

„Napoleon, Isten kegyelme 's a' Frantzia
Konstituzió által Frantziák Császára. —

„Azok a' dolgok, a' mellyekre nézve a' Tör-
vényhozó Gyülés öfzsze hivattatott, elvégződven,
meghatároztuk és meghatározzuk, mint követke-
zik: —

„1) Tzikkely. A' Törvényhozó Gyülés ülé-
sei, szeredán, Ventos 15-kén (Martz. 6-kán) bé-
rekesztődnek. 2) Tzik. Ezen Dekretom a' mi Sta-
tus-Tanátsunk Orátorai általa' Törvényhozó Gyü-
lésbe vitettetik, és a' Törvények jegyzökönyvibe
béirattatik. — „Napoleon.

S t r a f z b u r g b ó l, Martz. 8-kán, Marschal Brune, a' Konstantzinápolyi vólt Követ, Páris felé való utjában ide érkezett. Kisérői között találtnak egyebek között, egy Jantsár, azon sergeből, a' melly Konstantzinápolyban való mulatása alatt a' Porta rendeléséből testörzöi szolgálattott tett mellette, 's még egy Martin nevű, igen szép talentumú ifiu, egy Frantzia vólt kereskedőnek a' fia, a' ki a' revoluzciónak ideje alatt a' Dardanellai fogházban meghalt.

B o n a p a r t e J e r o m o s r ó l azt jegyzik meg, hogy Januáriusban még a' feleségénél tartozkodott W a s h i n g t o n városában, de éppen azon vólt, hogy a' Præsidents nevű Fr. Fregáton Europa felé útnak induljon: hanem azt vévén eszébe, hogy az Amerikai tengeröbölben sok prédáló Anglus hajók tartozkodnának, jobbnak tartotta más időre halasztani az útazást. Méltónak tartják azonban közben a' Párisi levelek a' megjegyzésre, hogy ez a' Præsidents nevű Fregát már haza érkezett, 's megérkezés után mingyár kihirdettetett az a' Császári Dekretom, hogy a' Jeromos házasa törvényes nem lévén, semmi jegyző könybe az országban fel ne irattasson. — Ez a' Præsidents sok külömbkülömbféle tudósításokat hozott Amerikából, 's az Amerikai szigetekről a' Fr. Országglószékhez.

N a g y B r i t a n n i a.

L o n d o n b ó l, Febr. 23 kán. St. Domingó szigetéről Port-au-Prince városából, ekképpen ír egy Amerikai ott tartozkodó ember: — „A' Dessalines Császár Adjutansa éngem' tegnap magához hivatván, előhozta egyebek között azt is, a' mit

a' St. Domingói Feketék egy Amerikai Pilgrim nevű hajóval nem rég elkövettek. Ő igen kívánná (úgymond) ha közönségesse tétetődne az, hogy az ő ura I-ső Jákob, telyességgel nem tudott semmit abból, hogy a' Pilgrim nevű hajón találtatott emberek annak arbótzfájára akasztattak. Ezt az egész ekzékutziót egyedül Gen. Christoph rendelte a' maga fejitől, a' mellyért keményen meg is pirongatott. "

Borzasztó dolgok találtatnak a' St. Domingóból jövő levelekben még ma is. Theseus nevű Anglus Linea hajó egy Fregáttól kísértetvén, 's a' mult November vége felé a' Sz. Domingói part mellett a' Sz. Miklos városával általellenben megállapodván, egy tsajkán embereket küldött-ki a' partra. Midőn ezek éppen a' part mellé jutottak volna, látják, hogy egy aszszonyság egy ifiú leánkával egygyütt a' kösziklárol a' tengerbe ugranak. Az alatt, mig az Anglusok ezen két aszszonyoknak kifogásával 's a' tsoznakba való vonásával bajlódnak, látják, hogy a' Feketék egy más fiatal leányzó után futnak, a' ki hogy azoknak kezeik között kimenekedhesse, hasonló képpen a' tengerbe akart volna szökni, hanem béérvén a' Feketék, vissza vitték. A' Fregátra vitettetvén a' kifogatott aszszonyság, elő beszélette, hogy a' két ifiú leányok, t. i. a' ki véle együtt a' tengerbe ugrott és a' ki hasonló képpen oda akart ugrani, az ő gyermekei, és hogy Sz. Miklós városában rajtok hármakon kívül több fejer aszszonyember életben, nem maradott. Igen bánkódott a' szegény aszszony, hogy a' másik leánya is a' tengerbe nem ugordhatott véle egygyütt. Hallván a' hajó Kapitá-

nya Murray a' dolgot, fietve megint egy tsajkát küldött a' parthoz, és megizente a' Feketéknek, hogy ha azt az ifjú fejer személyt tüstént ki nem adják, ő azonnal öszsze ágyuztatja és semmi vé téteti a' várost minden erősségeivel egygyütt. Lett is a' Kapitány fenyegetődzésének fogatnatja, minthogy nem tölt egy óra benne, hogy a' keserves anya a' másik léányát is visszsa kapta. Azután mind hármakat Jamaikába vitték az Anglusok, a' hol elevenen leirták mind azokat az irtóztatóságokat, a' mellyeket a' Feketék, valamint más St. Domingói várasokban, úgy a' Sz. Miklósi fejer lakosokkal is elkövettek. Azok, a' kik a' közönséges mészárlás' alkalmatosságával életben hagyattak, azután külömbkülömb alkalmatosságokkal egygyenként öldököltettek - meg. Hogy ezen a' szízyony és két léányai életben maradhattak, annak tulajdonitják, hogy minden alacsony és kemény munkát, a' mit tsak a' Feketék töllök kívánni tudtak, leg nagyobb készséggel és türelemmel véghez vittek.

L o n d o n b ó l, Febr. 26-kán. Egy tiztünk, a' ki a' mult hónapban a' Frantzia Országlószék által tétetett békefféges ajánlás alkalmatosságával Boulognébe küldetett vólt, ilyen képpen irt Jan. 12-kén a' Boulognei partoknak fegyveres ábrázatokról: — „

„Mi ma este a' Boulognei öbölbe érkezvén, a' várostól valami egy órányi távolságra állapodtunk-meg, a' honnét azt a' Frantzia tiztet, a' ki a' Bonaparte levelét az Anglus Királyhoz hozta vólt, a' partra kiküldöttük. Innen kedvemre szemlélhettem az egész Boulognei hajós sereget. Ezen

sok hajóknak arbótzfái éppen úgy tünnek a' Boulognei, Vimereuxi, és Ambleteusei kikötőhelyekből az ember szemibe, mint egy erdő. A' számokat a' hajóknak éppen meg nem határozhatom: hanem ezernél bizonyosan többre tehetem. A' nagyságok akkora, hogy mindenikre felülhet általában 150 ember. Az oltalmazó erősségek a' Boulognei környéken szünet nélkül szaporittatnak. Az öböl szájánál épített nevezetesen két igen erős bástyát az ellenség, két felől, egygyiket Portel a' másikat Bonpoint nevű pontokon, 12 basteriások, és a' leg nagyobb ágyukhoz alkalmaztatottakat. Ezen bástyák benn a' habok között a' partól egy fertály óra távolságra építették, olyan időkben, midőn a' tengernek kifolyása arra alkalmatosságot szolgáltatott. Ezek tökéletes bátorságba helyhez tették a' várost minden véletlen megtámadtatás ellen. Az egész part, egy tsupa erőllég, &c.

Harmad Szori Híradás.

Eö Császári és Cs. Kir. Felsége méltoztatott kegyelmessen meg engedni, hogy Nemes Békés Vármegyében fekvő Gyula mező Várossában, az eddig vólt három rendbeli Országos Váfarokon kívül, még a' negyedik is, tudniillik esztendőnként Julius 21-ik napján tartattathasson. — Melly Fels. Királyi engedelem tehát, minden az azt illetőknek azzal a' hozzá tétellel hirül adatik, hogy ezen újonnan nyert negyedik Országos vásár által, az előbbeni három rendbelieknek idejek meg nem változik, hanem továbbra is, az eddig szokásban vólt napokon, úgymint Januariusban Pál fordulása, Majusban Exaudi, Septemberben pedig Kifés - Asszony napjain fognak tartattatni,

J e l e n t é s.

A' Természethistóriai Képeskönyvnek I-ső Tsomója elkészült, és már Pestre Kilian, Eggenberger, Kils, és Hartleben Urakhoz le is szállítottott. A' Munka felöl egy 4-ed rész árkusra nyomtatott Tudósítást küldöztünk el a' napokban ezen Ujság mellett, mellyből mindeneket megérthetni, a' mik ezen Munkát illetik.

Az elkészült Tsomó Summás előadása itt következik. I. Tábla. az Elefánt: a' Teve. II. T. a' Szarvasorrú: a' Tzebra-ló: a' Taréjos Tüskés-állat: a' Babiruszfa. Disznó. III. T. a' Strutz: a' Kazuár: a' Leptses Dudu: a' Nagy Mankótz; a' kis Mankótz: az ugráló Mankótz: a' Pingín. IV. T. a' Grönlandi Tzethal: a' közöns. Delfín: a' barna Delfín: V. T. a' Selyembogár és elváltozásai. VI. T. a' Tevepárdutz Giraffa, a' Kantza és a' Tsödör. VII. T. a' Kaselót: a' Kétfogú Narvál. VIII. T. nyoltz Majmok u. m. az Orangután: a' nagy Gibbon; a' kis Gibbon; az ebfejű Majom; a' Nagy Pápió Pavián; a' kis Pápió Pavián; a' hím Majmon P. a' nőstény Majmon P. IX T. az Amériikai Orondi; a' szarvas Pálméd: a' kövi Pipra, hím és nőstény: a' Páakeselyü: a' ~~Kolibri~~nak öt fajai, u. m. a' Topáz K. az Ékes K. a' közönséges K. a' pitzény K. a' búbos K. X T. a' Kávéfa: a' Nádmézlevü Tzukornád. Minden réztáblához tartozik fél fél árkusnyi leírás, még pedig négy nyelven, u. m. deákúl, magyarúl, németül, és frantzúl. Az első Tsomóban lévő X Réztáblákon vagynak tehát 42 természetkistoriai tárgyak kifejtve; ennek a' Tsomónak az ára 2 forint 50 krajtzár.